

JACOB I WILHELM GRIMM

**O czterech
muzykantach z
Bremy**

JACOB I WILHELM GRIMM

O czterech muzykantach z Bremy

TŁUM. MARCELI TARNOWSKI

Pewien wieśniak miał osła, który przez długie lata dźwigał worki do młyna, wreszcie jednak siły jego wyczerpały się i nie był już zdolny do pracy. Pan jego począł¹ więc przemyślać nad tym, jak by się go pozbyć, ale osioł zmiarkował², skąd wiatr wieje, i uciekł w stronę miasta Bremy. Tam, myślał, będzie mógł zostać muzykantem.

Kiedy już uszedł spory kęs³ drogi, ujrzał psa myśliwskiego, który leżał na drodze i dyszał ciężko.

— Czego tak dyszysz, łapaju⁴? — zapytał osioł.

— Ach — odparł pies — stary jestem i nie nadaję się już do polowania, toteż pan mój chciał mnie zastrzelić, ale uciekłem; jakże teraz zarobię na chleb?

— Wiesz co? — rzekł osioł — idę właśnie do Bremy, aby zostać muzykantem, chodź ze mną i chwyć się także tego zawodu. Ja będę grał na lutni, ty zaś bić będziesz w bęben.

Pies zgodził się i ruszyli razem w drogę.

Po pewnym czasie ujrzeli kota, siedzącego na drodze z miną strapioną.

— No, cóż to się tobie stało, stary wąsacz? — zapytał osioł.

— Oj, źle, źle na świecie! — odparł kot — stary już jestem, zęby mi stępieły i wołę leżeć za piecem niż uganiać się za myszami, toteż pani moja chciała mnie utopić, ale uciekłem jej i teraz nie wiem, co począć.

— Chodź z nami do Bremy, znasz się przecież na kocie muzyce, zostaniesz więc jak i my muzykantem.

Kot zgodził się i wszyscy troje ruszyli dalej.

Po pewnym czasie zbiegowie nasi przechodzili koło zagrody chłopskiej. Na wrotach siedział kogut i piał, co siły.

— Cicho bądź, bo uszy puchną! — rzekł osioł — czego się tak drzesz?

— Muszę dobrą pogodę przepowiedzieć, bo nasza pani uprała koszulki Pana Jezuska i musi je wysuszyć; a jutro będą goście i gospodyni kazała służącej ugotować ze mnie rosół, gdyż jestem już stary i niedołężny⁵. Krzyczę więc, co sił, póki mi jeszcze życia starczy.

— Ej, rycerzu z czerwonym pióropuszem — rzekł osioł — chodź lepiej z nami, idziemy do Bremy, aby zostać muzykantami, a ty masz dobry głos i mógłbyś przyłączyć się do naszej orkiestry. Na śmierć zawsze masz jeszcze czas.

Kogutowi spodobał się ten pomysł i czterej muzykanci ruszyli razem w dalszą drogę.

Ale do miasta było daleko, toteż noc zaskoczyła ich w lesie. Osioł i pies legli pod wielkim drzewem, kot zaś i kogut usadowili się na gałęziach, kogut oczywiście na samym wierzchołku drzewa, gdzie czuł się najbezpieczniej. Zanim zasnął, rozejrzał się jeszcze raz dokoła i zdało mu się, że widzi światelko, migoczące przez gałęzie. Zawołał więc do towarzyszy, że w pobliżu znajduje się z pewnością dom, gdyż widać światelko.

— Musimy zaraz udać się tam — rzekł osioł — nocleg w lesie wcale nie jest miły.

Udali się zatem w drogę ku światelku i po chwili ujrzeli oświetlone okno domu zbojeckiego. Osioł jako największy zbliżył się do okna i zajrzał do izby.

¹począć — zacząć. [przypis edytorski]

²zmiarkować — domyślić się, zorientować się. [przypis edytorski]

³kęs — tu: kawalek. [przypis edytorski]

⁴łapaj (daw., pot.) — pies gończy. [przypis edytorski]

⁵niedołężny — mający obniżoną sprawność fizyczną, nieudolny [przypis edytorski]

Starość

Muzyka, Starość

— Cóż tam widzisz, kłapouchu⁶? — zapytał kogut.

— Co widzisz? — odparł osioł. — Widzę stół nakryty, a na nim jadło i napój, zbójcy zaś siedzą dokoła stołu i raczą się⁷.

— To by było coś dla nas! — westchnął kogut.

— Tak, tak! Ach, gdybyśmy to my siedzieli przy stole! — rzekł osioł.

Po naradzie czterech towarzysze znaleźli wreszcie sposób wygnania zbójców. Osioł oparł się przednimi łapami o okno, pies skoczył na grzbiet osła, kot na grzbiet psa, a kogut na głowę kota. Potem na dany znak rozpoczęli jednocześnie muzykę; osioł ryczał, pies szczekał, kot miauczał, a kogut piał; po czym wpadli przez okno do pokoju, aż szyby zadźwięczały. Zbójcy zerwali się z krzykiem, sądząc, że to upiory, i w wielkiej trwodze uciekli do lasu. A czterech muzykanci zasiedli do stołu i poczęli zajadać, jakby od miesiąca nic w ustach nie mieli.

Kiedy już najedli się do syta, zgasili światło i ułożyli się do snu, gdzie któremu było wygodnie. Osioł położył się na kupie nawozu przed domem, pies pod drzwiami, kot na piecu w ciepłym popiele, a kogut siadł na dachu. A że zmęczeni byli drogą, szybko zasnęli.

Kiedy północ minęła, a zbójcy spostrzegli z daleka, że w domku nie ma już światła i wszystko wydawało się spokojne, rzekł herszt⁸:

— Nie dajmy się zapędzić w kozi róg! — i wysłał jednego ze zbójców dla zbadania sytuacji.

Wysłaniec wszedł cichutko do izby i zbliżył się do pieca, aby zapalić światło. Ujrzawszy w ciemności jarzące się ślepie kota, myślał, że to węgle, i przytknął do nich kawałek drewna. Ale kot nie znał żartów, skoczył mu do twarzy i mocno przejechał po niej pazurami. Przerażony zbójca rzucił się do drzwi, ale pies, który tam leżał, ugryzł go w łydkę, kiedy zaś przebiegał przez podwórze, osioł, który spał na kupie nawozu, kopnął go porządnie tylnymi nogami. Kogut zaś, zbudzony ze snu tym hałasem, zapiał głośno:

— Kukuryku!

Uciekł więc zbójca co sił w nogach i rzekł do herszta:

— Ach, w domku siedzi straszliwa jędza, która rzuciła się na mnie i podrapała mi twarz pazurami; przed drzwiami zaś stoi olbrzym z nożem, który zranił mnie w łydkę. Na podwórzu leży czarny potwór, który rzucił we mnie polanem; na dachu zaś siedzi sędzia, który zawołał: „Dajcie łotra tu!”. Uciekłem więc co sił.

Od tej chwili nie poważyli się zbójcy wrócić do chatki, czterem muzykantom zaś tak się tam spodobało, że aż do śmierci jej nie opuścili. A ten, kto wam o tym opowiadał, sam wszystko widział i słyszał.

⁶kłapouch — osioł. [przypis edytorski]

⁷raczyć się — częstować się, delektować się jedzeniem. [przypis edytorski]

⁸herszt — przywódca bandy. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/o-czterech-muzykantach-z-bremy>

Tekst opracowany na podstawie: Hans Christian Andersen, Jacob i Wilhelm Grimm, Baśnie domowe. Najpiękniejsze baśnie Hansa Christiana Andersena i braci Grimm, Wydawnictwo E. Jarmolkiewicz.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Dorota Kowalska, Maciej Rajska, Paulina Choromańska, Weronika Trzeciak, Wojciech Kotwica.

Publikację wsparli i wsparły: Kłoka i Kiciak, tomamisz, Mateusz Lewicki, srocza, Marta, brjon, empatka, Matylda, Anonim, Jakub Pustelnik, Buszacz.

Okładka na podstawie: hobvias_sudoneighm@Flickr, CC BY 2.0

ISBN 978-83-288-0269-8

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Pomóż uwolnić konkretną książkę, wspierając **zbiórkę na stronie wolnelektury.pl**.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.